AKTUÁLNÍ INFORMACE O STAVU VODNÍCH ZDROJŮ K 4. 1. 2023

Ministerstvo zemědělství předkládá stručnou zprávu se shrnutím nejdůležitějších skutečností o aktuálním stavu vodních zdrojů. Správci povodí situaci monitorují a vyhodnocují na základě aktuálních potřeb.

Obrázek č. 1 Mapa hydrologického podzemního sucha, ***26. 12. 2022 – 1. 1. 2023*** *(zdroj: http://hamr.chmi.cz):*

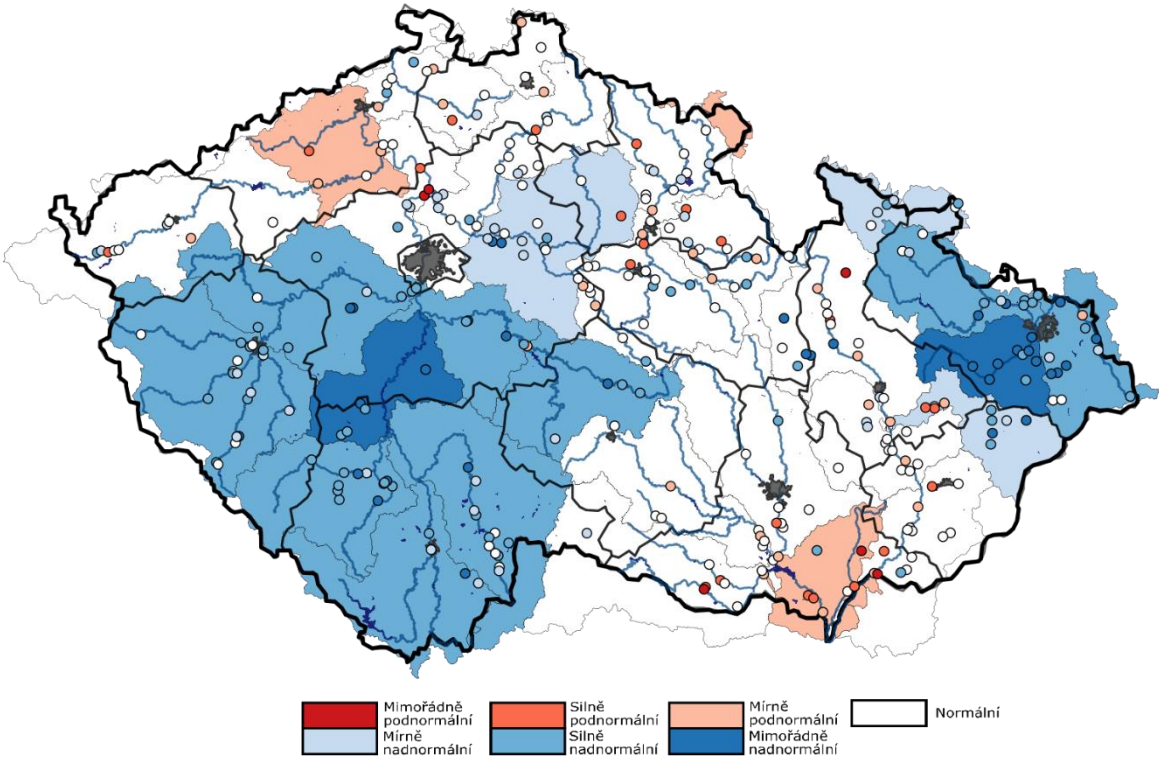

Obrázek č. 2 Mapa hydrologického povrchového sucha, ***26. 12. 2022 – 1. 1. 2023*** *(zdroj: http://hamr.chmi.cz):*

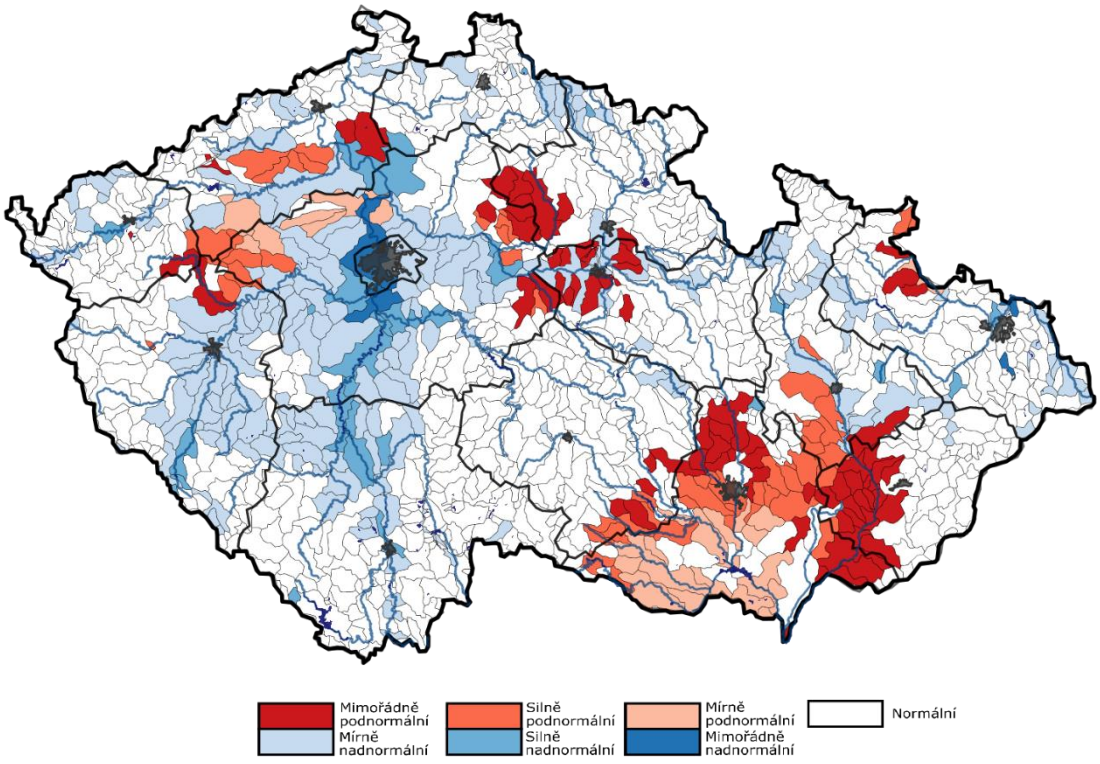

POPIS AKTUÁLNÍ HYDROLOGICKÉ SITUACE

1. STAV PODZEMNÍCH VOD (týdenní zpráva ČHMÚ 26. 12. 2022 – 1. 1. 2023)

Hladina podzemní vody v mělkých vrtech byla v 52. týdnu na území ČR celkově mírně nadnormální. Mimořádně nadnormální hladina byla zaznamenána v povodí střední Vltavy a Odry. Na většině povodí jihozápadních Čech, v povodí Sázavy, Opavy a Olše a Ostravice byla dosažena silně nadnormální hladina. Mírně nadnormální hladina byla dosažena v povodí Labe od Doubravy po Jizeru, Osoblahy a Bečvy. Mírně podnormální hladina byla zaznamenána v povodí dolní Ohře, Stěnavy a oblasti soutoku Moravy a Dyje. Na ostatním území ČR byla hladina normální. Oproti předcházejícímu týdnu celkově došlo k výraznému zlepšení stavu podzemní vody. Podíl mělkých vrtů se silně nebo mimořádně podnormální hladinou (9 %) se výrazně snížil, podíl mělkých vrtů s normální hladinou (35 %) se snížil a podíl mělkých vrtů se silně nebo mimořádně nadnormální hladinou (32 %) se výrazně zvýšil. Hladina ve srovnání s předchozím týdnem převážně rostla, u 29 % vrtů byl zaznamenán vzestup a u 29 % vrtů dokonce velký vzestup hladiny, naopak pokles nebo velký pokles nebyl zaznamenán u žádného ze sledovaných vrtů. K nejvýraznějšímu zlepšení došlo v povodí Odry, kde se stav zlepšil z normálního až na mimořádně nadnormální. K výraznému zlepšení stavu došlo v povodí horního Labe, Orlice, horní Ohře, Ploučnice, Lužické Nisy a Smědé, horní a dolní Moravy ze silně podnormálního na normální; v povodí Bečvy ze silně podnormálního na mírně nadnormální; v povodí Lužnice, horní a dolní Berounky, horní Sázavy, Opavy a Olše a Ostravice z normálního na silně nadnormální; a v povodí střední Vltavy z mírně na mimořádně nadnormální. Ke zhoršení stavu nedošlo v žádném ze sledovaných povodí. Vydatnost pramenů na území ČR byla v 52. týdnu celkově normální. Situace však byla regionálně velmi odlišná. Mimořádně nadnormální vydatnost byla zaznamenána v povodí Lužnice, střední Vltavy, dolní Sázavy, Odry a Dyje. Silně nadnormální vydatnost byla v povodí dolní Berounky a Jihlavy. V povodí Otavy, Olše a Ostravice a Bečvy byla vydatnost mírně nadnormální. V povodí horního Labe, Jizery, Labe od Vltavy po Ohři a horní Moravy byla zaznamenána mírně podnormální vydatnost. Silně podnormální vydatnost byla v povodí Labe od Orlice po Jizeru, horní a dolní Ohře, Stěnavy a oblasti soutoku Moravy a Dyje. V povodí Ploučnice a dolní Moravy byla vydatnost nadále mimořádně podnormální. Na zbylém území ČR byla vydatnost normální. Oproti předcházejícímu týdnu celkově došlo k výraznému zlepšení stavu vydatnosti. Podíl pramenů se silně nebo mimořádně podnormální vydatností (21 %) se výrazně snížil, podíl pramenů s normální vydatností (38 %) se zvýšil. Podíl pramenů se silně nebo mimořádně nadnormální vydatností (20 %) se výrazně zvýšil. Vydatnost pramenů převážně stagnovala s tendencí k mírnému zvětšení (50 %), ale u 14 % pramenů bylo zaznamenáno zvětšení a u 25 % pramenů dokonce velké zvětšení vydatnosti. Pouze u 2 % pramenů bylo zaznamenáno velké zmenšení nebo zmenšení vydatnosti. K nejvýraznějšímu zlepšení došlo v povodí Orlice a Opavy, kde se stav zlepšil z mimořádně podnormálního až na normální a v povodí Odry a Dyje, kde stav zlepšil z normálního až na mimořádně nadnormální. K výraznému zlepšení stavu vydatnosti došlo také v povodí horního Labe a horní Moravy z mimořádně na mírně podnormální; v povodí Svratky a Svitavy ze silně podnormálního na normální; v povodí Olše a Ostravice a Bečvy ze silně podnormálního na mírně nadnormální; v povodí dolní Berounky a Jihlavy z normálního na silně nadnormální. Ke zhoršení stavu vydatnosti nedošlo v žádném ze sledovaných povodí.

Obrázek č. 3 Mapa stavu vydatnosti pramenů, ***26. 12. 2022 – 1. 1. 2023*** *(zdroj: http://hamr.chmi.cz):*

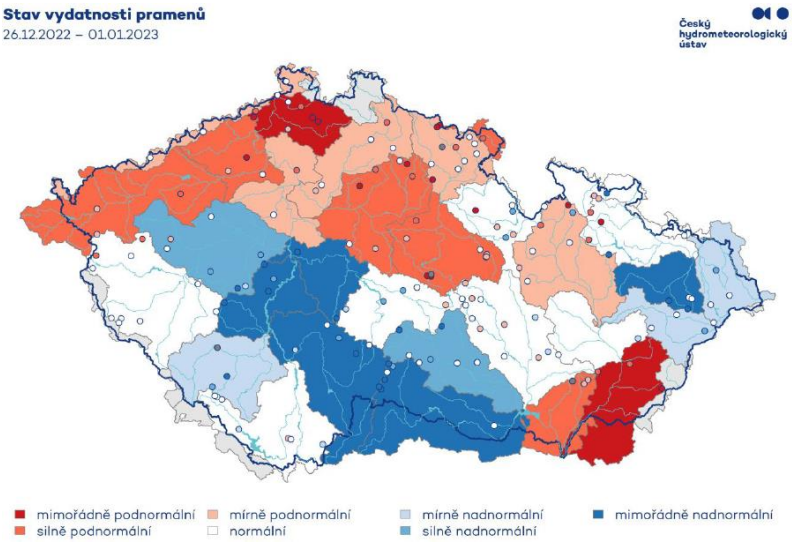

2. STAV HLADINY VODNÍCH TOKŮ

Povodí Vltavy, státní podnik – na území povodí Vltavy, Sázavy a Berounky je hydrologická situace příznivá. Z pohledu stavu a množství povrchových vod nelze aktuální hydrologickou situaci hodnotit jako stav hydrologického sucha. Vodnosti toků v územní působnosti závodu horní Vltava se pohybují v rozmezí Q_{150d}–>Q_{60d}, což odpovídá 72–176 % dlouhodobého průměru za měsíc leden. Aktuálně se průtoky na tocích v povodí Berounky pohybují nejčastěji v rozmezí hodnot Q_{120d} až Q_{60d}. Nižší průtoky při Q_{240d} jsou pozorovány v povodí Střely. Průměrné denní průtoky na tocích v povodí Berounky se aktuálně pohybují v intervalu 25–95 % měsíčního normálu. Průtoky v povodí dolní Vltavy se u sledovaných profilů pohybují v rozmezí Q_{150d}–>Q_{30d}. Ve vztahu k dlouhodobému průměru za měsíc leden jsou průtoky na povodí dolní Vltavy v rozsahu 41–200 % Q_{I}. Závěrovým profilem Sázavy (profil Nespeky) aktuálně protéká 31 $m^3.s^{-1}$, což odpovídá 148 % dlouhodobého průměrného průtoku pro měsíc leden. Profilem Praha – Chuchle protéká aktuálně 226 $m^3.s^{-1}$, což je 141 % Q_{I}.

Povodí Ohře, státní podnik – hydrologická vodnost ke dni 4. 1. 2023 k 7:00 se na horním úseku Ohře pohybuje okolo 55 % Q_{I} (průměrný měsíční průtok pro měsíc leden za referenční období 2005–2021). Dolní tok Ohře dosahuje vodnosti také cca 55 % Q_{I}. Vodnost Bíliny se aktuálně pohybuje kolem 35 % Q_{I}. Vodnost Ploučnice je nyní přibližně na úrovni 45 % Q_{XI}. K dnešnímu dni je registrováno u průtoků podkročení kvantilu Q_{330d} na 13 % a podkročení kvantilu Q_{355d} na 7 % sledovaných profilů státního podniku. Týdenní srážkové úhrny se pohybovaly na většině území mezi 1–7 mm. Maximální hodnoty se vyskytovaly na Chebsku a v západní části Krušných hor. Vlivem minimálních srážek vodnost toků za posledních sedm dní pozvolna klesala.

Povodí Labe, státní podnik – rychlé odtávání sněhové pokrývky v důsledku oteplení spolu s dešťovými srážkami z přecházejících frontálních systémů způsobilo od 23.12. zvýšení průtoků v celé územní působnosti podniku Povodí Labe. Průtoky jsou v současnosti převážně setrvalé nebo mírně klesající. Vodnosti se na většině vodních toků pohybují v rozmezí Q_{210} až Q_{90}. Vodnost Q_{355} a nižší se k dnešnímu dni nevyskytuje v žádném ze 120 sledovaných profilů. Ve srovnání s dlouhodobými průměrnými průtoky pro měsíc leden (Q_{I}, vyhodnocováno za hydrologické období 1981–2010) jsou průtoky na většině toků na úrovni 50–100 % Q_{I}, v profilech odvodňující horské oblasti jsou na úrovni 100–200%, v povodí Cidlina a Mrliny jsou na úrovni cca 20–30%.

Povodí Moravy, s. p. – v uplynulém týdnu se na území povodí Moravy a Dyje vyskytovaly srážky s týdenním úhrnem do 7 mm. Hladiny neovlivněných toků mají v současné době většinou mírně klesající tendenci. V povodí Dyje se průtoky v současnosti pohybují v rozmezí 30 až 120 % dlouhodobého průměru pro měsíc leden. V povodí Moravy se průtoky pohybují v rozmezí 15 až 98 %. Limity sucha (Q_{355}) se v současné době vyskytují ve 3 profilech.

Povodí Odry, státní podnik – srážkové úhrny za poslední období od 21. 12. 2022 do 4. 1. 2023 na území ve správě státního podniku byly cca od 5 do 50 mm, z toho v Beskydech od 10 do 25 mm a v horských oblastech Jeseníků od 25 do 50 mm. Vlivem oteplení před Vánoci došlo k významnému tání sněhové pokrývky, a to na celém území povodí. Určitá sněhová zásoba zůstala pouze v nejvyšších oblastech Jeseníků a Beskyd. Tání sněhu mělo dopad na doplnění zásobních prostor beskydských nádrží a zvýšení vodnosti vodních toků v celém povodí Odry. Aktuální průtoky na vodních tocích v povodí Odry jsou nejčastěji kolem 90 až 330denních vod, s minimy v povodí horní Moravice. Závěrovým profilem řeky Odry v Bohumíně nyní protéká 31,4 $m^3.s^{-1}$ vody, což odpovídá 180denní vodě. Průtoky vody ve vyhodnocovaných profilech se pohybují v rozmezí od 38 % do 111 % dlouhodobého měsíčního průměru.

Obrázek č. 4 Mapa vodnosti toků v ČR, poměr k dlouhodobému měsíčnímu průměru, ***4. 1. 2023*** *(zdroj: www.chmi.cz):*

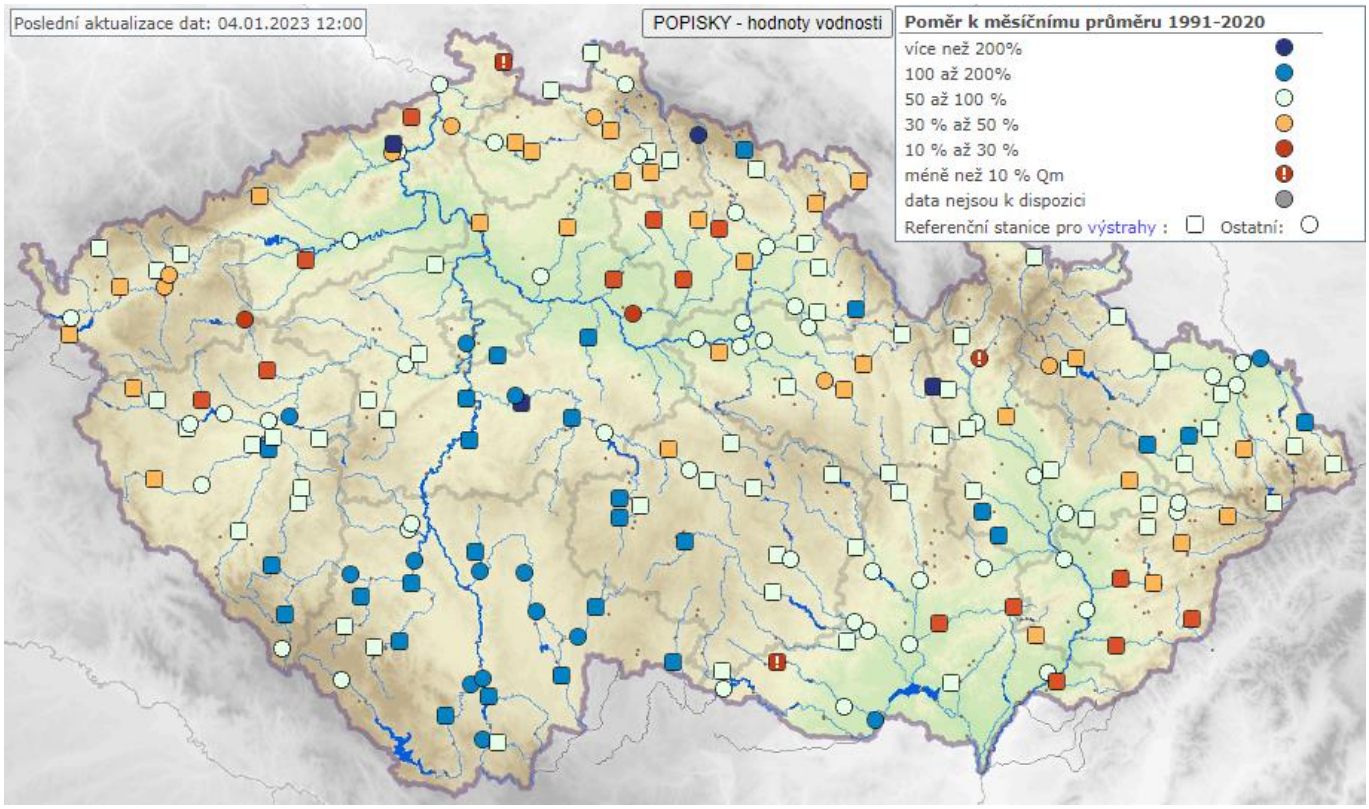

Obrázek č. 5 Mapa aktuálního stavu povrchových vod, ***4. 1. 2023*** *(zdroj: www.chmi.cz):*

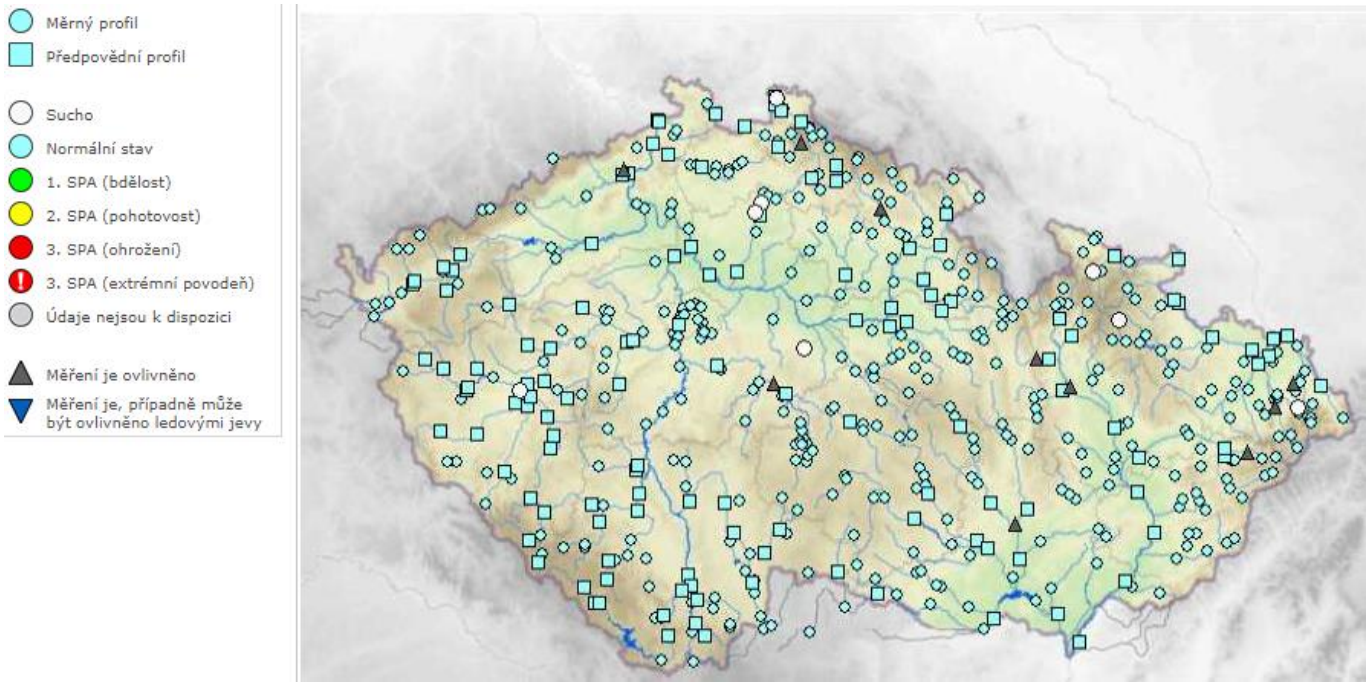

3. NAPLNĚNOST VODNÍCH NÁDRŽÍ

Povodí Vltavy, státní podnik – na většině vodních nádrží jsou hladiny na úrovních obvyklých pro současné období. Odtok z VD Švihov je aktuálně na hodnotě 10,1 $m^3.s^{-1}$. Odtok z VD Lipno II je v režimu 6–20 $m^3.s^{-1}$ a aktuálně odtéká 15 $m^3.s^{-1}$. Z Vltavské kaskády (profil VD Vrané) aktuálně odtéká 180 $m^3.s^{-1}$.

Naplněnost zásobních prostorů většiny významných vodních nádrží v povodí Berounky se pohybuje v rozmezí 56–97 %. Minimální povolený odtok nebo průtok blízký minimální povolené hodnotě je aktuálně udržován na odtoku z VD Žlutice.

Zásoba povrchové vody ve vodárenských nádržích je v současné době dostatečná a je možné ji odebírat v požadovaném rozsahu. Na vodárenských nádržích nejsou zaznamenány žádné problémy s jakostí vody ve vazbě na její upravitelnost v úpravnách vody na vodu pitnou, resp. nám nejsou tyto skutečnosti od provozovatelů úpraven vod známy.

VYBRANÉ VODÁRENSKÉ NÁDRŽE				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Švihov	246,068	97	98	98
Římov	30,016	88	93	95
Klíčava	7,860	97	96	97
Nýrsko	15,966	83	85	86

VYBRANÉ NÁDRŽE – OSTATNÍ ÚČELY				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Lipno I.	252,991	73	86	87
Orlík	374,428	63	35	35
Slapy	200,500	86	91	88
Hracholusky	32,021	66	55	56

Povodí Ohře, státní podnik – u vodárenských nádrží a u nádrží zajišťujících vodu pro průmysl se nepředpokládají problémy v zajištění odběrů. Zásobní prostory (Vz) všech vodních nádrží jsou aktuálně naplněny nad 80 %. Ve správě státního podniku se nachází pouze dvě nádrže s naplněností pod 80 %. Jsou jimi VD Horka (Vz = 73 %) a VD Přísečnice (Vz = 78 %). Ve správě státního podniku se nachází pět nádrží, jejichž zásobní prostor je naplněn z méně než 80 % a které plní jiné účely než vodárenské. Jsou jimi nádrž Nechranice (Vz = 71 %) na Ohři, nádrž Blatno (Vz = 36 %) na Podvineckém potoce, nádrž Újezd (Vz = 55 %) na Bílině, nádrž Sedlec (Vz = 40 %) u Mašťova na toku Dubá I a aktuálně zcela vypuštěná nádrž Vidhostice na Mlýneckém potoce.

VYBRANÉ VODÁRENSKÉ NÁDRŽE				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Stanovice	18,4	99	89	90
Horka	16,5	76	72	73
Přísečnice	46,7	88	78	78
Křímov	1,26	91	88	93
Fláje*)	17,5	94	84	86

*Pozn.: *) Mimořádná manipulace od 1. 11. 2021 do 31. 10. 2026. Zásobní prostor nádrže je snížen ve prospěch retenčního prostoru z 19,5 mil. m^3 na 17,5 mil. m^3.*

VYBRANÉ NÁDRŽE – OSTATNÍ ÚČELY				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Skalka *)	2,45	94	100	92
Jesenice**)	36,9	99	100	100
Nechranice	233	96	69	71
Újezd	3,42	60	46	55
Vidhostice	0,860	97	2	2

*Pozn.: *) Nádrž přecházející na zimní hladinu zásobního prostoru*

***) Mimořádná manipulace od 1.6. 2022 do 1.3. 2024 z důvodu provádění oprav na vodním díle. Zásobní prostor nádrže je pro letní a podzimní měsíce snížen.*

Povodí Labe, státní podnik – na vodárenských nádržích ve správě státního podniku nebyly zaznamenány takové poklesy objemu vody, které by si vynutily omezení provozu vodních děl, resp. omezení povolených odběrů. Zásoba povrchové vody ve vodárenských nádržích je v současné době dostatečná a je možné ji odebírat v požadovaném rozsahu. Naplněnost vodárenských nádrží se pohybuje v rozmezí 69 až 100 %.

Na většině nádrží probíhají manipulace v souladu se schválenými manipulačními řády. V souladu s rozhodnutím Krajského úřadu Pardubického kraje byla dne 30. 12. 2022 po doplnění hladiny na kótu 485,31 m n. m. ukončena na VD Seč mimořádná manipulace a odtok pod vodním dílem byl zvýšen na úroveň minimálního zůstatkového průtoku dle platného MŘ z 1,2 na 1,6 $m^3.s^{-1}$. Nádrž VD Harcov je od 15. 10. 2022 zcela vypuštěna pro umožnění rekonstrukce VD. Zaplněnost zásobních prostorů nejvýznamnějších vodních nádrží (viz tabulka) se pohybuje v rozmezí 52 až 100 %.

VYBRANÉ VODÁRENSKÉ NÁDRŽE				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Hamry	1,481	92	94	97
Křižanovice	1,620	67	62	69
Vrchlice	7,890	82	70	84
Josefův Důl	19,133	100	90	94
Souš	4,585	100	83	100

VYBRANÉ NÁDRŽE – OSTATNÍ ÚČELY				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Rozkoš	45,948	100	96	100
Seč	14,017	68	58	87
Pastviny	6,236	83	72	98
Mšeno	1,897	94	46	52
Les Království	1,422	90	95	100

Povodí Moravy, s. p. – naplněnosti zásobních prostor nádrží se pohybují od 46 do 100 % (nádrž Letovice má snížený zásobní prostor z důvodu probíhající rekonstrukce). Hladina na vodní nádrži Brno, Jevišovice a Fryšták jsou snižovány na zimní hladinu. Hladiny na nádržích jsou mírně rostoucí, setrvalé i mírně klesající. V uplynulém týdnu bylo z významných vodních nádrží v povodí Moravy a Dyje nadlepšeno do toků pod nádržemi cca 0,3 mil. m^3 vody.

VYBRANÉ VODÁRENSKÉ NÁDRŽE				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Vranov*)	79,668	77	80	78
Vír	44,060	82	67	69
Mostiště	9,339	98	98	98
Hubenov	2,394	95	92	95
Slušovice	7,245	78	60	62
Karolínka	5,813	87	78	78

*Pozn.: *) Nádrž s vodárenským využitím.*

VYBRANÉ NÁDRŽE – OSTATNÍ ÚČELY				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Nové Mlýny – dolní	58,039	100	100	100
Brno	13,023	47	47	46
Letovice	9,015	7	50	50
Dalešice	62,986	65	77	81
Bystřička	0,852	100	75	75
Plumlov	2,884	56	94	91

Povodí Odry, státní podnik – všechny významné vodní nádrže státního podniku Povodí Odry mají vysoký stupeň naplnění (78 až 100 %) zásobního objemu.

VYBRANÉ VODÁRENSKÉ NÁDRŽE				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Slezská Harta*)	186,231	80	77	78
Kružberk	24,579	77	91	92
Šance	40,509	97	84	88
Morávka**)	4,957	79	100	100

*Pozn.: *) Nádrž s vodárenským využitím.*

***) Od 1. 4. 2021 změna úrovně zásobní hladiny (viz Předpokládaný vývoj a možné dopady).*

VYBRANÉ NÁDRŽE – OSTATNÍ ÚČELY				
NÁZEV VODNÍHO DÍLA	CELKOVÝ OBJEM ZÁSOBNÍHO PROSTORU [mil. m^3]	NAPLNĚNÍ ZÁSOBNÍHO PROSTORU [%]		
		4. 1. 2022	21. 12. 2022	4. 1. 2023
Žermanice	18,473	94	97	97
Těrlicko	22,012	97	99	100
Olešná	2,816	100	100	100

Obrázek č. 6 Mapa vybraných vodních nádrží

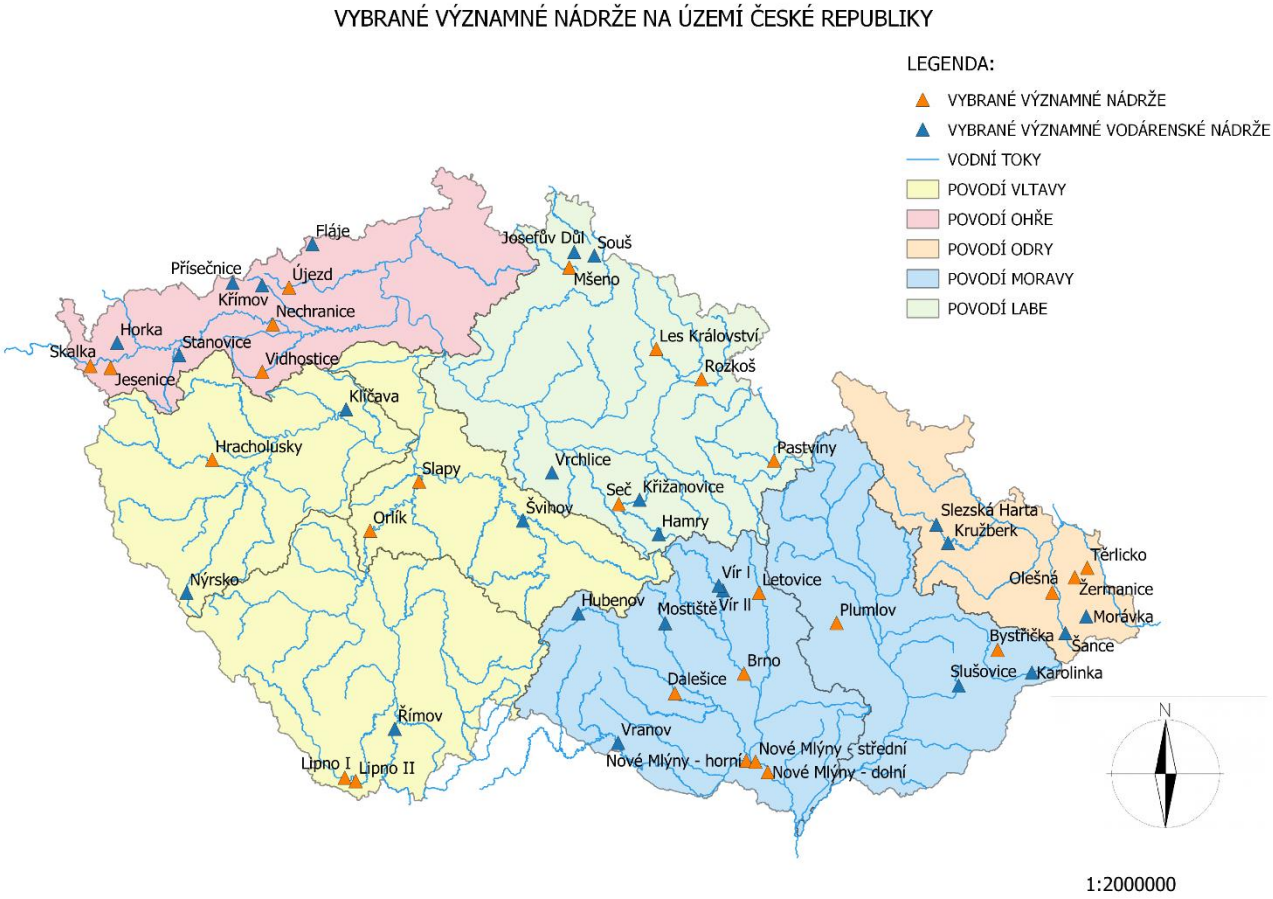

4. ZÁSOBY VODY VE SNĚHU

Povodí Vltavy, státní podnik – v průběhu uplynulého týdne se na území ve správě státního podniku Povodí Vltavy nevyskytovaly žádné sněhové srážky a zároveň přetrvávaly teploty vzduchu vysoko nad bodem mrazu. Celkové zásoby vody ve sněhu v porovnání s posledním vyhodnocením ze dne 26. 12. 2022 znovu výrazně ubylo. Na území ve správě státního podniku Povodí Vltavy se sníh vyskytuje již pouze na hřebenech Šumavy ve vrstvách 0 až 10 cm sněhu. Převážně je pokrývka až na výjimky nesouvislá. Omezený počet stanic, které aktuálně měří sníh, vliv expozice a vegetace neumožňují již věrohodnou interpolaci dat a vypočtené údaje nemusí v některých oblastech přesně odpovídat skutečnému množství zásob vody ve sněhové pokrývce. Vypočtená data je proto nutné brát jako orientační. Od středečního dne jsou očekávány další srážky, které budou na území ve správě státního podniku Povodí Vltavy většinou i nadále dešťové. Nelze tedy předpokládat, že by došlo k přibývání zásoby vody ve sněhu.

Povodí Ohře, státní podnik – během posledních 14 dní se teploty pohybovaly po většinu času vysoko nad nulou a došlo ke kompletnímu roztání sněhové pokrývky ve všech nadmořských výškách. Průměrná zásoba vody sněhu pro 1. týden za období let 1999–2022 je 70,5 mil. m^3.

Povodí Labe, státní podnik – nesouvislá sněhová pokrývka se po oblevě na území Povodí Labe, státní podnik vyskytuje pouze v Krkonoších mezi 0 až 25 cm.

Povodí Moravy, s. p. – odhad celkového množství vody ve sněhové pokrývce na území povodí Moravy a Dyje k 2. 1. 2023 činí cca 2,41 mil. m^3, což představuje v průměru cca 0,1 mm (0,1 litru na jeden metr čtvereční).

Povodí Odry, státní podnik – poslední vyhodnocení zásob vody ve sněhu provedlo ČHMÚ ke dni 2. 1. 2023. Během celého období se sněhové srážky nevyskytovaly, vlivem oteplení došlo k významnému tání sněhové pokrývky. K pondělnímu ránu (2. 1.) ležela v nejvyšších polohách Jeseníků a Beskyd pouze nesouvislá sněhová pokrývka. K uzávěrnému profilu povodí Odry v Bohumíně činily zásoby vody ke dni 2. 1. 2023 celkem 3,8 mil.m^3, což činí již jen 4 % dlouhodobého průměru sněhových zásob za období 1970–2022 pro příslušný hodnocený týden.

*Obrázek č. 7 Mapa zásoby vody ve sněhu, stav k **2. 1. 2023** (zdroj: www.chmi.cz):*

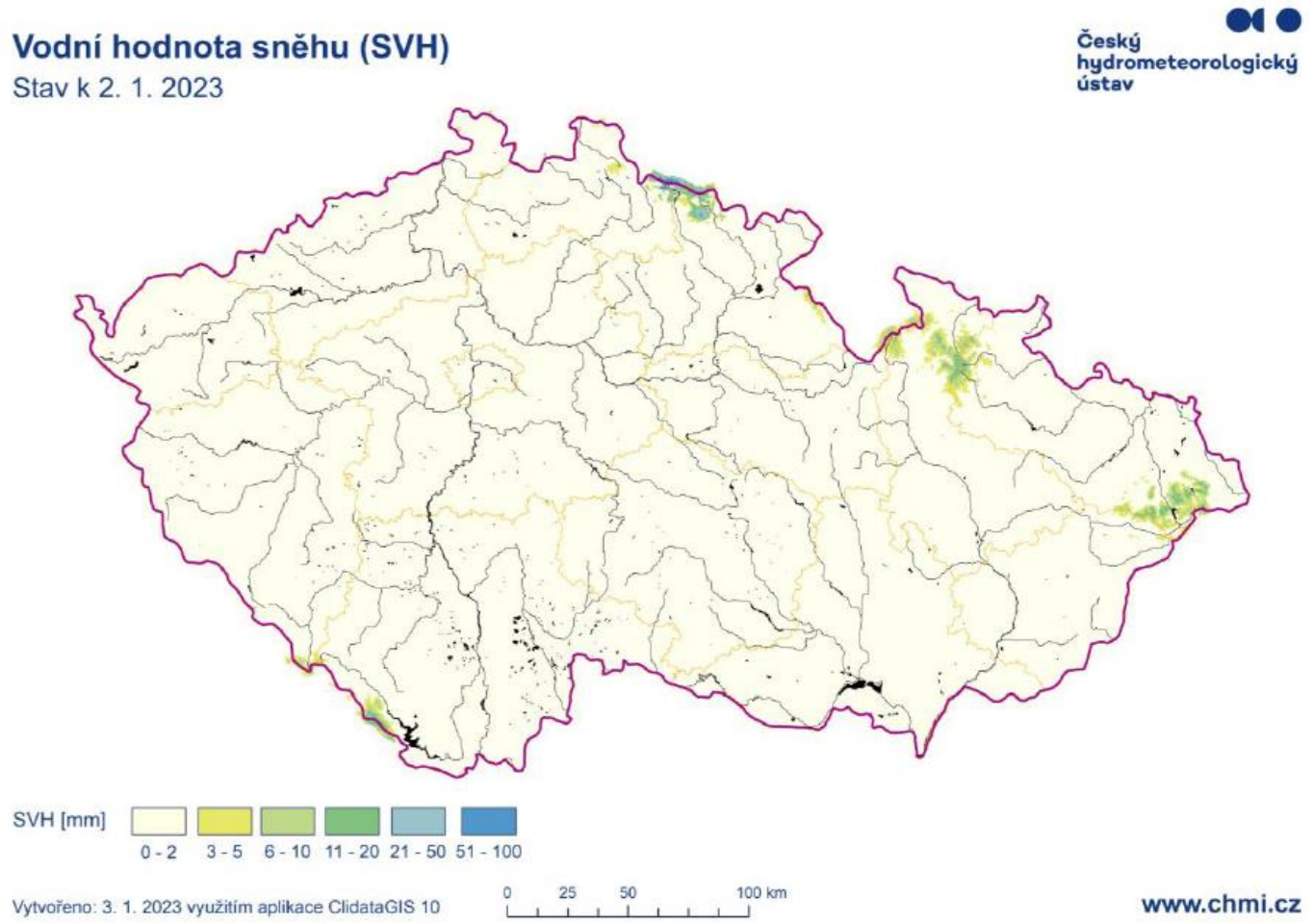

Odhad celkového množství vody ve sněhové pokrývce na území ČR k 2. 1. 2023 činí cca 0,016 mld. m^3, což představuje v průměru cca 0,2 mm (0,2 litru na jeden metr čtvereční).

5. NADLEPŠOVÁNÍ PRŮTOKŮ A AKUMULACE

V období nízkých průtoků dochází díky vodním dílům k nadlepšování průtoků z vodních děl tak, aby byl zajištěn alespoň minimální zůstatkový průtok ve vodních tocích pod vodními díly, díky kterému mohou ve vodních tocích i v období sucha přežívat na vodu vázané ekosystémy. Nadlepšené průtoky zajišťují také dostatečné množství vody pro odběry, které jsou pod vodními díly a zároveň zajištují potřebné naředění přečištěných odpadních vod vytékajících z ČOV do vodních toků.

V níže uvedené tabulce jsou vypočteny celkové hodnoty nadlepšených objemů v územní působnosti jednotlivých státních podniků Povodí během období nízkých průtoků, tedy v době, kdy přirozené průtoky ve vodních tocích nedosahují potřebné výše pro zajištění minimálního zůstatkového průtoku či odběrů níže na toku. Do nadlepšených objemů jsou zahrnuty také odběry z nádrží v období nízkých průtoků, které jsou následně vypouštěny níže na vodních tocích a přispívají tak k nadlepšení průtoků ve vodních tocích. Naopak do nadlepšených průtoků nejsou započteny zvýšené odtoky z nádrží v důsledku mimořádných manipulací (opravy, údržba apod.), předvypouštění nádrží před povodněmi, či provádění manipulací během povodňových situací.

Tabulka nadlepšených průtoků pod vodními díly

Státní podnik Povodí	Nadlepšené objemy z významných vodních děl za jednotlivé měsíce roku 2022 [mil. m^3]												Celkem 2022 [mil.m^3]
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Povodí Vltavy	2,21	0,00	0,64	1,38	11,16	20,16	44,79	126,54	14,19	1,12	2,61	2,86	**227,68**
Povodí Ohře	0,03	0,19	0,01	0,03	0,17	0,79	5,63	11,87	2,37	1,65	1,28	0,97	**24,99**
Povodí Labe	0,61	0,15	0,32	0,41	1,43	1,10	2,18	8,09	1,84	2,10	2,83	2,30	**23,36**
Povodí Moravy	14,00	10,00	15,00	6,50	14,00	20,00	18,50	20,20	8,00	9,00	10,80	12,50	**158,50**
Povodí Odry	0,76	0,60	0,43	0,01	2,46	3,80	4,72	3,03	1,59	1,76	4,00	2,65	**25,81**
Celkem	**17,61**	**10,94**	**16,40**	**8,32**	**29,23**	**45,86**	**75,82**	**169,73**	**27,99**	**15,64**	**21,53**	**21,28**	**460,33**

V období zvýšených průtoků ve vodních tocích dochází naopak k akumulaci vody ve vodních nádržích. Prostory nádrží, ve kterých dochází k zadržení zvýšených průtoků lze z hlediska funkce rozdělit na zásobní a retenční (ochranný) prostor. Zásobní objem nádrže (objem zadržený v zásobním prostoru) slouží k zásobování vodou, dle jejího následného využití lze rozlišovat vodárenské nádrže, které slouží primárně k zásobování obyvatelstva pitnou vodou či nádrže, u nichž je zásobní objem využíván k zásobování průmyslu, zemědělství, hydroenergetice či nadlepšování průtoků pod vodními díly v době sucha. Retenční prostor nádrží se nachází nad zásobním prostorem a slouží k zachycení a transformaci povodňové vlny, jeho primární funkce je tedy protipovodňová a po odeznění povodňové situace dochází k jeho cílenému vyprázdnění, aby mohl být následně znovu využit pro zachycení povodňových průtoků.

Níže uvedená tabulka udává objemy akumulované v zásobních prostorech významných vodních děl.

Tabulka objemů zadržených v zásobních prostorech významných vodních děl

Státní podnik Povodí	Objem akumulovaný v zásobních prostorech významných vodních děl za jednotlivé měsíce roku 2022 [mil. m^3]												Celkem 2022 [mil.m^3]
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
Povodí Vltavy	30,50	116,99	10,19	58,79	1,17	72,92	0,11	7,20	9,42	14,26	24,09	29,66	**375,29**
Povodí Ohře	13,23	12,82	11,16	17,75	1,60	0,16	0,24	0,03	2,22	0,05	0,47	14,26	**73,99**
Povodí Labe	1,26	3,50	1,82	3,48	2,21	0,88	0,07	1,27	1,55	0,08	0,72	8,28	**25,10**
Povodí Moravy	12,00	31,00	22,00	8,50	10,00	12,00	9,80	24,80	14,50	8,30	6,40	22,20	**181,50**
Povodí Odry	11,95	23,88	7,90	8,72	0,00	0,52	0,02	3,64	3,37	0,00	6,99	9,58	**76,57**
Celkem	**68,94**	**188,18**	**53,07**	**97,24**	**14,99**	**86,47**	**10,24**	**36,93**	**31,06**	**22,69**	**38,67**	**83,97**	**732,45**

6. PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ A MOŽNÉ DOPADY

Povodí Vltavy, státní podnik – podle aktuální hydrometeorologické prognózy ČHMÚ se v nejbližších dnech budou na některých částech území ve správě státního podniku Povodí Vltavy (pohoří Šumavy) vyskytovat vydatnější dešťové srážky. Vlivem těchto srážek a stále vysoké nasycenosti povodí lze předpokládat krátkodobý vzestup hladin toků odvodňujících Šumavu. Vzestupy budou podle posledních předpovědí bez rizika dosažení povodňových stupňů. Na tocích v povodí Berounky lze v nejbližších dnech očekávat setrvalé nebo mírně rozkolísané průtoky.

Povodí Ohře, státní podnik – aktuálně je počasí u nás ovlivňováno frontálním systémem na jižním okraji tlakové níže nad Severním mořem, která se bude v následujících dnech přesouvat nad východní Evropu. Přes území Česka přejde posupně od západu teplá a okluzní fronta, které s sebou přinesou mírné srážky a zataženou oblohu. Předpovídané srážkové úhrny do konce tohoto týdne jsou nejčastěji 3–9 mm, na horách až 12 mm. Teploty se budou stále pohybovat relativně vysoko nad nulou. V nižších polohách nejčastěji mezi 4–10 °C, na horách mezi 2–5 °C. Vzhledem k prognózovaným mírným plošným srážkám lze v následujících dnech očekávat vyrovnanou či mírně stoupající vodnost většiny toků. U nádrží pokračují manipulace na odtoku dle platných manipulačních řádů a schválených mimořádných manipulací s ohledem na aktuální hydrologickou situaci a naplněnost konkrétních vodních děl. Nejsou očekávány výrazné mimořádné situace vyžadující řešení nebezpečných povodňových situací či poruch v zabezpečenosti vodárenských vodních nádrží.

Povodí Labe, státní podnik – v následujících dnech očekáváme přechod frontálních systémů se srážkami do 10 mm, v polohách nad 1200 m n. m. smíšené nebo sněhové. Očekáváme průtoky celkově se setrvalou tendencí, v důsledku srážkové činnosti mohou mírně kolísat. Vývoj vodních zásob je průběžně monitorován a hodnocen. Aktuálně nejsou známy informace o vydání opatření obecné povahy týkající se omezení odběrů povrchových nebo podzemních vod na území v naší působnosti. V případě nepříznivého stavu budou s využitím zkušeností z minulých let přijímána vhodná opatření v součinnosti s dotčenými odběrateli, obcemi, vodoprávními úřady i odbornými institucemi (ČHMÚ, ČIŽP).

Povodí Moravy, s. p. – v následujících dnech se očekávají převážně mírně klesající nebo setrvalé hladiny většiny vodních toků. Od středečního večera a ve čtvrtek mohou hladiny vzhledem k očekávaným srážkám mírně kolísat. Manipulace na vodních dílech jsou prováděny operativně dle aktuální hydrologické situace a dle schválených manipulačních řádů. Nádrže mají dostatečně zaplněné zásobní prostory. Vodárenské odběry a minimální průtoky pod vodními díly jsou zabezpečovány v požadovaných množstvích. Nádrže mají volné retenční prostory a jsou připraveny zachytit či transformovat případné povodňové průtoky.

Povodí Odry, státní podnik – na VD Morávka je z důvodu stavby „VD Morávka – převedení extrémních povodní“ od 1. 4. 2021 snížena úroveň zásobní hladiny o 2 m, a to na 504,80 m n. m. Na základě schválené mimořádné manipulace na vodních dílech Morávka, Žermanice a Olešná lze na VD Morávka dočasně v období od 1. 11. 2022 do 30. 4. 2023 zvýšit hladinu v nádrži o 2 m na úroveň 506,80 m n. m. Na VD Kružberk probíhá během měsíce listopadu doplnění zásobního prostoru na úroveň zásobní hladiny vypouštěním vody z VD Slezská Harta. Vodní nádrže Morávka, Žermanice a Olešná jsou v režimu mimořádné manipulace nad rámec Manipulačního řádu vodohospodářské soustavy povodí (povoleno rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje) z důvodu přípravy a realizace stavby „Přivaděč Vyšní Lhoty – Žermanice, koryto km 0,000 až 3,633 – II. etapa“. Manipulace na ostatních vodních nádržích jsou prováděny podle Manipulačního řádu Vodohospodářské soustavy povodí Odry. Vzhledem k nižším průtokům a naplněnosti nádrží je energetické využívání odtoků vody z nádrží utlumeno. Situace je průběžně pečlivě monitorována a vyhodnocována.

ZÁVĚR

Hladina podzemní vody v mělkých vrtech byla v 52. týdnu na území ČR celkově mírně nadnormální. Oproti předcházejícímu týdnu celkově došlo k výraznému zlepšení stavu podzemní vody. Podíl mělkých vrtů se silně nebo mimořádně podnormální hladinou (9 %) se výrazně snížil, podíl mělkých vrtů s normální hladinou (35 %) se snížil a podíl mělkých vrtů se silně nebo mimořádně nadnormální hladinou (32 %) se výrazně zvýšil. Hladina ve srovnání s předchozím týdnem převážně rostla, u 29 % vrtů byl zaznamenán vzestup a u 29 % vrtů dokonce velký vzestup hladiny, naopak pokles nebo velký pokles nebyl zaznamenán u žádného ze sledovaných vrtů.
Vydatnost pramenů na území ČR byla v 52. týdnu celkově normální. Situace však byla regionálně velmi odlišná. Oproti předcházejícímu týdnu celkově došlo k výraznému zlepšení stavu vydatnosti. Podíl pramenů se silně nebo mimořádně podnormální vydatností (21 %) se výrazně snížil, podíl pramenů s normální vydatností (38 %) se zvýšil. Podíl pramenů se silně nebo mimořádně nadnormální vydatností (20 %) se výrazně zvýšil. Vydatnost pramenů převážně stagnovala s tendencí k mírnému zvětšení (50 %), ale u 14 % pramenů bylo zaznamenáno zvětšení a u 25 % pramenů dokonce velké zvětšení vydatnosti. Pouze u 2 % pramenů bylo zaznamenáno velké zmenšení nebo zmenšení vydatnosti.
Hladiny většiny sledovaných toků byly v důsledku srážek a pokračujícího intenzivního odtávání sněhové pokrývky z horských oblastí rozkolísané, zejména v první polovině týdne. V druhé polovině týdne převažovala na tocích již zvolna klesající tendence. V porovnání s dlouhodobými prosincovými průměry byly průtoky většinou průměrné až výrazně nadprůměrné, nejčastěji od 75 % Q_m do 2,5násobku průměru. Profily s průtoky na úrovni hydrologického sucha se v uplynulém týdnu na tocích nevyskytovaly.
Významné vodárenské i víceúčelové nádrže jsou až na výjimky (tato vodní díla mají nižší naplněnost převážně z provozních důvodů) naplněny z 46–100 % a jsou tak schopny zabezpečit požadované odběry.
Za měsíc prosinec bylo z vodních nádrží nadlepšeno 21 mil. m^3 do vodních toků pod nádržemi. Od začátku roku 2022 bylo z vodních nádrží nadlepšeno celkem 460 mil. m^3.

Během prosince došlo rovněž k akumulaci vody v zásobních prostorech vodních děl. V součtu za všechny státní podniky Povodí celkem bylo akumulováno 84 mil. m^3, od začátku roku 2022 bylo ve významných vodních nádržích na území České republiky akumulováno 732 mil. m^3.

Přílohy:

1. Aktuálně platná (2023), vydaná omezení k odběru povrchových vod + omezení odběrů z vodovodů pro veřejnou potřebu dle územní působnosti s. p. Povodí.